

fratem, nisi cognoscendi, et amandi, at uo in his friv absolutis, ad huc
fundante reles obli cogniti et amati, sicut albo, quae & friv abse facit
subrum fratr album, et in albedine fundantur reles similitudin, & destimi-
tudin, q' effusio n' p'state ab albedine, sed tantu a reles.

In A. obli dno minate amatum, et cognitum p' solas reles rois.
go n' si naria reles reles. R. 1. o plubs, neg. ari, ga et reles cog-
ti, et amati, si reles, eo qd fundant in conexione reti, et passiva, qm het ob-
tium & cognice, et amore. R. neg. foris, ga li ista reles sint rois, in
dant alia, q' si reles, nempe reles similitudin, & glitativ, & a

Repli. n' dari dicit rāo, sur reles cogniti et amati sint rois et
sint reles reles similitudin, & glitativ, paternitatis, & a go lois si rois, tois
reles. R. dicitur rois ee ga reles obli ad poam n' hent funta reles po-
sitiva, sed tantu fundante in repugnā, qm obli het ut cognoscate, & ame-
tur, et d' hae in repugnā sit extrinca et negiua, n' fundat reles in reles ad
poam: at uo similitudin, & glitativ fundate in nā intrinca glitativ, & q'ntitatis
het q' oia requita ut resultet relāo reles.

Arg. 3. reles p'ducunt, et perierunt, sine comutatione subti sed
nulla friv pot' p'vici, & perire sine subti mutatione: go n' possunt dari tales
friv reles. S. mai, ga posse d'io albo, si n' ee' aliud album, P'ius n' dicitur
si ponate aliud album, iam P'ius het reles similitudin, qm P'ius p' hanc re-
les in mutet. R. 1. o neg. mai iusta p'p'ioem, q' docet reles disqui ex nā
rei a suntis, ga in hae snā dar semp' nova mutatio accialiv in subto, q' h'et
alig' relāo p'ducit.

R. 2. (in snā, q' tenet reles sed uitate disqui a suntis)
dicit. mai reles p'ducunt, et perierunt sine nova mutatioe subti q' d' enti-
tatem, s' d' q' d' denominationem, neg. mai, ga it n' mutet. p' huc subm

quod ducuntur, & pereunt reles, loqe tr mutati, in qntum ducitur
& perit illa denominatio, qm pstant reles, et sic dicit mutatio loqa in de-
nominando, & n dicit phica in essendo.

Sectio 2^a

De Relationibus pntalibus.

Quar 2^a qmo definiat relatio pntalis. P^r dⁱfiniri sic - ens p^rdicabile
cuius totum est e, aliud respicere, ut patrum tuum - pariter - ens p^rdicabi-
le, ponitur totum, reliq^{ue} parte h^{ab}ent lum dⁱce. Arg. 1. relatio est fia, q^{ue}
mediante subitini respicit tuum. q^{uo} ipsa relatio illum n respicit. P^r dⁱct. con^{tra}
q^{uo} relatio n respicit tuum ut q, neg. n respicit tuum ut q^{uo} cond. con^{tra}: q^{uo} sol
subitini, siue eadem respicit ut q^{uo} et ultimate tuum: relatio uo ut q.

Arg. 2. relatio est accens: s^{ed} o^{mn} accens est in orde ad subitini: q^{uo} n
h^{ab}et dⁱfinite relatio in orde ad tuum. P^r neg. con^{tra}, q^{uo} relatio includit s^{ed} est acci-
dens, et est tale accens relatiuum: in qntum est accens explati p^r orde ad
subitini, ut alia accia: in qntum est tale accens relatiuum dⁱfinite in orde
ad tuum, quem respicit, et sic h^{ab}et est in, ut accens r^{ati} subitini, et est ad, ut accens
relatiuum r^{ati} tui. est in, est q^{uo}cum, est ad, est sp^{eci}ficum et distinctiuu reles.

Quar 3^a qnam sint requita, ut resultet relatio. P^r 4ta req-
ri ad resultantiam cuiuslibet reles, siue reles, siue reles. 1um est extremum
2um iunctum rotum, 3um iunctum p^rxim. 4um tuus. extremum est illud q^{uo} utto
et ut q^{uo} denominare relatiuum, Vg. P^ruiz, q^{uo}tin^{us} dⁱnominate pater P^rli iun-
tum rotum est illud, q^{uo} est ca filiationis, nempe p^rca generatiua. iunctum p^r-
xim est q^{uo} p^rca causat reles, siue conditio loqe requita, ut resultet relatio
Vg. ad generatiua: tuus est P^rli q^{uo}tin^{us} dⁱnominate filius p^rca P^rli.

Fundamentu rotum aliquo digni ab extremo

ut in rebus similitudinibus in quibus disquiruntur alio modo quod est funtum rotum a pa-
 riete, quod est extremum. aligido funtum rotum, et extremum sit id, ut est
 in patre, in quibus potest generatio, quod est funtum rotum, non disquiruntur rebus ab
 ipsa subiecta patris iuxta suam substantiam potestatem.

funtum primum saepe est possumum, ut est ad in rebus (ae) aligido
 uo est negium, ut est unitas gradualis in rebus similitudinibus, aligido et regit, quod
 existat funtum primum ut conservetur rebus, quod potest in rebus similitudinibus, quod potest
 persistere destructa unitate graduali, quod est funtum primum, saepe tamen non est na-
 turam funtum primum, nisi tantum, ut resultet rebus, quod potest conservari si-
 ne ipso funto primo, ut videtur in rebus (ae) quod transacta aoe, quod est funtum primum
 adhuc perseverat rebus (ae).

Et ratio diversitatis est, quia similitudo in tantum dicitur, in quantum
 persistit unitas gradualis, quod fundatur in abedine, et destructa unitate gradu-
 ali, quod conservatur ab eo, et rebus similitudinibus in ea fundata, at uo transacta
 aoe adhuc perseverat eadē ea, et efficitur: quod conservatur rebus inter eam
 et efficitur, quia fundatur in illa participatio, in huius efficitur sua ea, quod semper
 perseverat adhuc destructa aoe, quod erat funtum primum.

Arg. 1. rebus (ae) perseverat destructo funto primo, i. aoe: quod est re-
 latio similitudinibus conservabitur destructa unitate graduali, quod est funtum primum,
 R. neg. con. ratio est, quia destructa aoe adhuc conservatur funtum ro-
 tum, nempe potest (ae), at uo destructa unitate graduali perit et ipso alio,
 quod est funtum rotum rebus similitudinibus, ac conservatur destructa ipsa rebus, quod iden-
 tificatur a funto toto.

Arg. 2. funtum primum regit ut resultet rebus: quod est reg-
 rebus ut conservetur. R. neg. con. quia potest reguntur ad partem rei,
 quod ad illius conservatur in rebus declaratur ex ipso aqua, quod non potest nati quod

Duci sine frigore, et tri pot' conservari sine illo. adde qd' destructa 1^a.
a^o p^o p^o subcedit alia conservativa effus, in q' siue h^o dicit, qd' con-
servatur talis (si n^o multum contradicam).

Suis relatis e' ille, ad quem relatum 1°, et p se refert, ut pot' in
filio r^o patris, q' e' t^o relatis ipsis Patris, et r^o huius e', qd' r^o relatis sit
ordo effus, et r^o ad aliud, det n^o d^o dari aliquis t^o, ad quem ordinat,
et refert, et si ipse t^o mutuo refert ad suum relatum d^o (s^o relatum),
si n^o refert, d^o p^o t^o.

Quar. 4. qd' conditio regat relatis, ut sit relatis, R. reg-
ni 4°. 1° e' qd' funtum totum sit positivum rete, qd' r^o relatis sumat suum
e' a funto toto, qd' identificat, si funtum totum n^o fuerit rete, et relatis
n^o erit relatis. id cum d' extremo, in q' n^o h^o funtum totum, et ideo ne-
g^o et entia r^o n^o possunt e' extrema, neg^o funto toto relatum relatum
2^a conditio e' qd' t^o e' sit relatis positivum, deff^o huius conditio n^o h^o
cognio cognio neg^o et entia r^o relatis relatis sui obti.

3^a conditio e' qd' extremum, et t^o sint relatis dis-
ta, et relatis existantia, deff^o huius conditio n^o d^o relatis relatis inter
vte, et partio, neg^o inter patrem et filium mortuum. 4^a conditio e'
qd' funtum p^o sive sit positivum, sive negativum n^o pendeat ab operio
illius, r^o e' qd' relatis relatis denominat suum subtm ante operio mitti
a q' n^o pender.

¶ relatis constituent hoc funtum?

Suppono qd' relatis d^o 1°. in relatis relatis, et r^o relatis relatis e'
independens ab operio illius. relatis r^o ab illa dependet. d^o
tur 2. relatis, sive relatum, in relatum s^o e', et s^o d^o relatum
s^o e' illud e', qd' totum suum e' h^o in d^o ad t^o relatum s^o d^o

Et qd in se hēt eē absum, sō in mō dicendi explicatū in ordē ad ali-
ud. V.g. forma, qē in se qd absolutum, sō declaratū p̄ ordē in, et rui ad Cona-
tum, alā ad alatum, tta

Subditū 3. relatum sū eē in relatum transcendentalē et
p̄ntalem. duplex discriminē dār inter relatum transcendentalē et p̄ntalē.
1um ē in respiciendo tuiū: q̄a relatum p̄ntalē respicit tuiū, ut purum tuiū, re-
latum uō transcendentalē respicit tuiū sub rōe dandi, l' accipiendi ita se hēt po-
tentia rui obti, aut rui pōā. Creura rui Dei creorū, mā, et fīo ad inuissem; q̄a
hæc oīa se respiciunt sub munere dandi, l' accipiendi aliq̄o, sō n̄ multum
fidat in hoc discriminē, q̄a et relatiō p̄ntales respiciunt tuiō in rōe dandi
et accipiendi sp̄ificationē.

2um discriminē ē, q̄a relatiō p̄ntales sunt acciā et distincta a sub-
tū: at uō relata transcendentalia s̄ indistincta, et essentiā subitū, ut ē rui
quem hēt mā ad fiam; pōā ad auiū, tta relata transcendentalia, idē talia di-
cunt, q̄a transcendunt p̄ oīa entia, q̄ hēt rēloem sāt creurū rui sui (re-
atorū). hīs p̄suppositis.

Resol. 1. relatiō rui n̄ constituunt hoc p̄ntū. P. q̄a in p̄nto
relatiō sāt p̄nuntē entia relatiua rēto, q̄l̄ n̄ sunt relatiō rui. Resol.
2. relatiō sū dū ē n̄ ponunt in hoc p̄nto; q̄a simplē s̄ entia abtū, et n̄
rēto, nisi tantū in mō loquendi. Deī, hæc relata sū dū ē explari in a-
dē ad tuiū. P. explari in ordē ad tuiū 2° et n̄ 1°, qd dēt hērē relatiō
p̄ntales, q̄um essā 1° dēt eē sāt in ordē ad tuiū.

Resol. 3. et relatiō transcendentalē n̄ solocantē in hoc p̄n-
tū. P. q̄a simplē s̄ rē abtū, et n̄ hēt totum suum eē p̄ ordē ad tuiū, ut
purum tuiū. Unde sāt relatiō sū eē, q̄ respiciunt aliud, ut purum tuiū
V.g. relatiō sū dū, p̄ntalitatū. tta constituere hoc p̄ntū relatiō, sāt

haec in Metha, ducenta Deo, lentis si trutinanda.

Sec. 3^a

De grae Sumo, et spebus Relois.

Quaer. 3. Vnde grae sumum Relois? R. grae, tam in opioe Scoti, q^uam in reboem traxi ad obsum, qm in opioe, q^uoq^{ue} doct traxi ad relativum. P. q^uo in sna Scoti, quia sumum Relois het in au exercito p^{er} tio alig^o absolute, q^uo le sit analogum, abstractum tr^{ans} ab oibus tr^{ans} absolutis pot^{est} traxi reboem Coissam, in reboem in alia uo opioe, relao facta n^{on} het tuum in au exercito, ne deni duo grae sumo relois. s^{ed} tantu het tuum signate: sicut Subia foij subsistit signate, et n^{on} exercite.

Quaer. 4. in q^uo speis didati relao? R. didi in 3^{et} q^uo sic numeranti q^uo funto grae. 1^a grae fundate grae in Unitate et Multitudine, 2^a in Aoe et Passioe. 3^a in Mensura, et Mensurato. Explant^{ur} haec speis nominibus complexis, q^uo adhuc n^{on} fuerunt inuenta nomina Simplicia q^uo possent delatari.

Nomine Unitatis intelligit^{ur} conuenia in alig^o essia, s^{ed} grae. q^uo ad hanc speis p^{er} tinent reboes identitatis, siue conuenia in eod^{em} essia; ut q^uo dantur inter prum, et plurum. Relois similitudis, q^uo dantur inter res similes, p^{er} q^uo similitudis. Relois agilitatis, q^uo dantur inter q^uo agiles, nomine multitudinis scate disconuenia in eod^{em} essia, s^{ed} grae. Vnd^e iuxta hanc opioem, hui^{us} spectant reboes duo, q^uo dantur inter rate, et beuum. reboes dissimilitudis, et inagilitatis.

Nomine aois et Passiois exprimentur reboes q^uo fundantur in causis, et causalitatibus reboe existentibus, siue ca^{usae} sint efficietes, siue mater^{iae} siue p^{er} tinent intrinseae, ut si fia^{nt} in compositoru, hui^{us} p^{er} tinet relao uniti, qm het hunitas ad Vbum finium. Adde, q^uo si ca^{usae} finalis, s^{ed} exemplari^{um} reboe

n̄ existunt, n̄ fundant, neq; terminant reles, reles, q̄ d̄nt eē independētes, ab illu et fundari in reli, ac positiva existētia extremorum.

Nomine Mensurae, et mensurati capite reles, q̄ fundantur in obto, q̄ ē mensura aui, t̄ p̄oē, s̄d h̄c reles s̄m̄ causā suā n̄ s̄t reles, q̄ n̄ fundant in conexiōe positiua obti ad p̄oim, t̄ aui, s̄d tantu in q̄dam n̄ repugniā, q̄ d̄nt p̄ sol̄ illum ad ipsam p̄oim, t̄ aui, reles, t̄ mensurati ad mensuram, i. p̄oē, t̄ aui ad obti s̄t reles, q̄ tam p̄oē, q̄m aui positiue et reles inclināt ad obti.

Quaer. s. V h̄c diuissio sit adaeq̄ta. R̄ affir. P. q̄ nulla alia assignabitur spes reles, d̄nd̄ h̄c diuissio facile reducit ad membra opposit̄, q̄t reles fundant in causalitate, t̄ n̄, si fundant in causalitate constitunt 2^{am} spem, si n̄ fundant in causalitate constitunt alia quorū, i. Unitati, et multitudinij, i. mensurae p̄t mensurati, q̄ b̄c obigit a f̄ntij, p̄t ut supra dixim.

Arg. 1. f̄ntia p̄t s̄t analogā, q̄ alia s̄t positiua, ut aui, et positiua, alia negitiua, ut ē Unitas gradualis: q̄ si reles significat, q̄ f̄ntia p̄t et erunt analogā. R̄ neg. Unitas, q̄ reles n̄ sumunt suam uniuocōem a f̄ntia p̄t s̄d a n̄o referendi, q̄ s̄t id in oibij idō reles conueniunt uocē.

Arg. 2. reles maḡ pendent a f̄ntia rotis, et trij, q̄m a f̄ntia p̄t: q̄ potius q̄ f̄ntia rota, et trij d̄nt didi, q̄m a f̄ntia p̄t. R̄ d̄nt anj, maḡ pendent a f̄ntia rotis, et trij q̄d existiam cond. q̄d significōem, neg. anj, q̄ p̄t, q̄ id f̄ntium rotium saepe fundat dixia reles, p̄ter dixia f̄ntia p̄t.

De proprietatibus Reles.

1^a propriet̄s Reles numerari solent. 1^a ē h̄c contrarium, q̄ h̄c n̄ ē uō p̄t, q̄t q̄t, q̄ ē conuenit gl̄tibus, d̄nd̄ n̄ cōp̄tunt oibij Reles, s̄d tantum illis, q̄ fundant in gl̄tibus, q̄ ē h̄c contraria. 2^a ē suscipere neg.

et minus rōe fundamentorum, q̄ possunt herē maiorem, & minorem unitatem
graduum ad fundandum rēlon silitudis, uim hōc p̄prietatē eī n̄ conuenit
ōi rēlon; q̄ n̄ conuenit illis, q̄ fundante in aōe, et passione, q̄ n̄ suscipiunt mag. et
minus.

3. p̄prietatē ē dicit ad conuertentiam, i. reciprocari d̄tio; s̄d hōc
et conuenit rēlatiō transentalibus. 4. ē eē s̄it n̄ā, i. existere s̄it s̄untio
s̄d hōc eī n̄ conuenit ōi rēlon p̄ntali, q̄ soape existit abs̄it scibile, q̄ ē tr̄iū
et tr̄i n̄ existit rēlon sc̄ie, imo fere semp̄ existit scibile ante sc̄iam. Vnd̄
n̄ ualet hōc conueniētia sc̄it scibile: q̄ existit sc̄ia.

5. s̄a. tōnō p̄prietatē ē eē s̄it cognōe; hōc ē q̄ unum nōriō
cognoscit, cognito alterō rēlatō. hōc ē p̄prietatē simple, et abs̄it iū rē-
latiō p̄ntali, ita s̄i. in log. et sou. l. 12. s. 32. nō d. s. p. q̄ tota
ess̄ia rēlati ē in aōe ad tr̄iū: q̄ n̄ pōt sine illo p̄fete cognosci.
Notē tamen hōc dēre illigē, q̄ si unum rēlatum cognoscit q̄d rēlon
et uim ess̄iam dēre q̄ cognosūt tr̄iū, conueniantur in rē tū puri
et n̄ tamē l̄m̄ et eff̄m̄.

Hōc p̄prietatē n̄ conuenit rēlon rōi, q̄ n̄ h̄nt uim
et rēlon ess̄iam. p̄p̄ria et n̄ conuenit rēlatiō transcendentibus
q̄ eam tr̄iū cognosunt in rōe puri tr̄iū. S̄nd̄ mā v̄g. q̄ ē rēlatū
transdēntē pōt cognosci s̄i suam ess̄iam abs̄it, q̄ cognoscatur
f̄ia, q̄ ē illius tr̄iū: at uō paternitatē, q̄ ē rēlatiō p̄ntali, n̄ pōt ag-
nosci s̄i suam ess̄iam, nisi cognita filiatiōe, q̄ ē tr̄iū.

Notē 1. rēlon rōi eē s̄it cognōe cum tr̄iū, s̄d q̄ n̄
cognoscente ut uia, et rēlon ess̄ia, ideo illis n̄ conuenit r̄igūone hōc
p̄prietatē. Notē 2. rēlatum p̄ntale, et illius tr̄iū cognosūt p̄eand̄ illius
nō cognōem, q̄ eōd̄ nō conuenit, q̄ atingitū p̄ntatē, et eē agnosci fi-
lius, tamē illius tr̄iū, et rōi illius, q̄ ē rēlatum ess̄ia includat uim

ad tuum n̄ pot̄ cognosci in sua essētia, q̄n̄ et cognoscere hęc rēs essētiaj ad
tuum: et sic sat̄ in obij̄ dēt̄ attingi tuū, et in hoc sū̄ intelligi relatum
ēē sil̄ cognōē & tūo.

Inst. 1. ēē sil̄ cognōē n̄ conuenit q̄i sumō Relatō, q̄ n̄ hēt tuū.
q̄ hoc n̄ ē uā p̄prietat̄. R̄ neg. an̄, q̄ si relatio facta trati ad absolu-
tum, sūt ē opio Scoti) hēt suū tuū in aū exercito, in ordē ad quem cognos-
citur. si uō trati ad relatiū hēt suū tuū in aū signato et sic cognoscitur
sil̄ tuū signato, et n̄ exercite.

Inst. 2. Pater q̄ hēt p̄ter filios pot̄ cognosci sūm rē ad unum
tantum, q̄n̄ oēs filii sil̄ cognoscantur: q̄o relatio, et tuū n̄ sil̄ cognōē.
R̄ diff. an̄ Pater pot̄ cognosci rē ad unū filium, si cognoscatur tantū ut
Pater unius, sōn̄ si cognoscatur ut Pater plurium, neg. an̄. et p̄ ut sic dēt̄
oēs filii sil̄ agnoscī, tamj̄n̄ tū suū parentis.

Disputatio 6. De sex ultimis p̄dicamentis.

Sectio 1.^a De Actione et Passione.

Quæst. 1. q̄mō definitio actō? R̄ actōm̄ definitio sic — ultus aū agentis, q̄-
tinus agentē, q̄ miantē aliqd̄ fit — pot̄o ultus aūj̄ excludit fr̄as substan-
tiales, hūis, et pot̄is, q̄ et sūt principia operationum agentis, sō n̄ sūt ultima,
q̄ sola actō ē ulto fit, q̄ miantē operati agentis in rōe agentis.

Deind̄ excluduntur et tū actōm̄ inmanentium, q̄
n̄ sūt p̄prie aūj̄ agentis, sō patientis; i. subti, q̄ recipit ipsas fr̄as:
Actio uero ē p̄pria forma agentis: sō hęc meo iudicio et
quæstio d̄ uocabulo. par̄ta, q̄ miantē aliqd̄ fit, exprimit nōm̄

acti, qua immediate p̄ducit effluū, q̄ si actio egeret alia, et alia, alia, et sic in inferitum.

Quar. 2. q̄mō definitiōe Passio. P̄ definitiōe sic ē aūt patientis q̄tius patiēse, q̄ miantē fr̄m̄ recipit — n̄ dīc̄ p̄aō aūt ultus, q̄ adhuc p̄t̄t patiēem septe fr̄a recepta in sub̄to. nec dīc̄ aūt aūt 1us, q̄ ante p̄aōm d̄m̄ alia fr̄a, q̄bus miantibus fr̄a recipit in sub̄to. Sub̄to n̄ recipit alia actiā ma-
lia miantē p̄te; et q̄nt̄y ipsa t̄t recipiat̄ im̄ie, ē p̄ emanatiōem, et n̄ p̄ rigorosam p̄aōem. actiā sp̄ualia recipiunt̄ in sub̄to miantibus p̄ten-
t̄is.

Int̄. definitiōe p̄t̄t p̄aōe passiva, q̄ ē aūt patientis, q̄tius patiēse ē miantē fr̄m̄ recipit: q̄ definitiōe n̄ b̄i se h̄et. P̄ neg. aūt q̄ p̄aō ē im̄ediata ipsi fr̄a p̄ucte; at ūō p̄aō passiva ē tota, et mediata, q̄ inter p̄aōm passivam, et fr̄m̄ receptam mediat ipsa p̄aō, cui soli competit definitiō et sicut p̄aō activa, et aō s̄t d̄m̄, ita s̄t p̄aō passiva et p̄aō.

Quar. 3. q̄mō definitiōe aō? P̄ aōem dīc̄i in cōi in aōem in-
manentem, et transeuntem. Aō imanens ē illa, q̄ manet in eod̄ suppo-
sito, et p̄aō a q̄ p̄ducit Vg. intellectio, et Volitio t̄t. Aōe q̄ et dīc̄ aō imma-
nens lato mō illa q̄ manet in eod̄ sup̄o: t̄t n̄ maneat in eod̄ p̄aō.

Dicit

P̄p̄t̄. aō recipit in effluū, q̄ identifiat̄: q̄ n̄ recipit im̄ie in sub̄to, a q̄ p̄ducit. P̄ t̄m̄ aōem q̄m̄ tuū recipit in sub̄to, Aō im̄ie recipit t̄m̄ ūō miantē d̄m̄, n̄ nego q̄ Aō identifiat̄ ē effluū, s̄ hoc n̄ ē p̄p̄ie recipi q̄ effluū n̄ ē sub̄tūm p̄p̄ie receptiōis ex cōi mō loquendi ph̄orūm.

Aō transiens ē illa, q̄ neḡ in eod̄ sup̄o recipit, ne que in ead̄ p̄aō a q̄ p̄ducit. Infer. q̄ Aō transiens n̄ ē aūt agentis siḡ in illo n̄ recipit. P̄ neg. illat̄ q̄ Aō transiens ē aūt ext̄n̄cūm

et denominatiuus, et n̄ sit intenciois r̄d Agentis: q̄ s̄t ē, ut Aō tran-
cens dicat̄ aīz agentis s̄t denominatiue.

+ et aō
+ Aōz
Cō. 1. Aōz habituum ē transeuntē, q̄ neg ipse, neg aīz
recipiunt in habitibz, s̄ tantū in potentiis. Cō. 2. Aōem, q̄ illuz Agens
poucit spem intelligem et transeuntē, q̄ talis spes recipit̄ in eod̄ illa
passiēte. Cō. 3. ēē Aōz, siue emanatiōez transeuntē, illaz q̄bz p̄pi-
etatez, seu p̄p̄e Capitez pouunt̄ a subit̄, q̄ pouunt̄ a fin̄, et recipiunt̄
in f̄ntē. s̄ oīz h̄c Aōz, s̄t lato mō possunt̄ diū immanentes, q̄ p̄nus
manent̄ in eod̄ sup̄p̄o, si n̄ maneant̄ in eod̄ p̄iō im̄ie.

Eod̄ mō dicit̄ et p̄o in f̄i in p̄oem im̄anentē, et tran-
seuntē. Passio im̄anens, q̄ ē r̄p̄p̄ta p̄o, respondet aōi im̄anenti: P̄o
transeuntē, respondet aōi transeuntē, si n̄ transeat̄ in aliud subit̄ d̄xtum.
Dicit̄ adhuc Aō in uitalem, et n̄ uitalem. Vitalis ē illa q̄ p̄cedit̄ a p̄iō ui-
tē fouunt̄, ut aōz q̄ p̄cedunt̄ a p̄iō f̄ie uiuent̄, Aō n̄ uitalis ē illa q̄
cedit̄ a p̄iō n̄ uitale, Vg. Aō, q̄ egredit̄ ab igne. Subdidit̄ h̄c Aō in subit̄-
tiam, et instatantiam. h̄c operat̄ in instanti, illa uō in tempore.

Quart. Voīz aōz fouent̄ uoīe in cōi. P̄ aff̄ie. Et q̄
oīz p̄actis ip̄s eīz eund̄ m̄m, et r̄oem agendi, et oīz d̄nominant̄ aīz
Agens gr̄ie. neg Analogia t̄otum impedit̄ uoīem, q̄ aōz n̄ s̄t
sumunt̄ suam uoīem aīz, s̄ ab eod̄ mō d̄nominandi suū p̄iōm; si-
cut r̄oīez uoīant̄ ab eod̄ mō referendi.

Int. 1. mot̄ semp̄ ē alogus, s̄ Aō, et P̄o n̄ disq̄nt̄ a mot̄:
q̄ n̄ fouent̄ uoīe. P̄ neg. m̄i, q̄ et mot̄ fouent̄ uoīe ab eod̄
mō tendendi, siue fluendi, si t̄i sint analogi: Cō q̄ mot̄ s̄t sumit̄ sp̄i-
ficōem aīz, n̄ uō uoīem. Sicut r̄oīez n̄ sumunt̄ suam uoīem a f̄n-
t̄i, neg aīz, si obeis sumant̄ sp̄ificōem: s̄ tantū s̄t uoīe ab eod̄ mō

referendi: qđ sit motus uiuabit ab eod ino fluendi, et n̄ a tuij ana-
logia alii respondent aliq huc argo: sđ nostra responsio ē expeditior.

Snt. 2. ens incomplum n̄ pot uiuie conuine (un ente completo.
Sđ aō subsitiua ē incompla: qđ n̄ pot conuine uiuie (un aōe instantia
q̄ ē compla. P̄ dicit. min̄ aō subsitiua ē incompla p̄ accin, et rōe alicuius im-
pedimenti. Snd. p̄ se et in denominando, neg. min. qđ aō subsitiua t̄ fluat
p̄ p̄s incomplaz, sam̄ denominat comple suum priuim: sicut aō instanta-
nial denominat suum comple.

Sec̄tio. 2^a De Ubi, et Situ.

Quar. 5. V̄ dicit Ubi. P̄ aff̄e. Sna. Cōi. P. 1. qđ aō r̄t̄ d̄c̄t h̄e r̄e
t̄uim r̄et̄m, quem p̄uic: sđ motus loḡis ē uā, et r̄et̄s aō, siue mutatio.
qđ r̄t̄ h̄e r̄e t̄uim r̄et̄m, q̄ ē Ubi, p̄ qđ r̄e r̄p̄onit̄e fr̄at̄e in loco, sicut n̄ appa-
ret aliud t̄uim, q̄ p̄uic̄t̄ ab illa aōe motiua.

Definit. Ubi — fr̄a r̄et̄is intrinca p̄ q̄m r̄e ē fr̄at̄e in lo,
Vnde obliḡt̄. 1. qđ Ubi sit aliqđ intrinicum subto: et P. 1. qđ Ubi n̄ ē h̄u ex-
t̄iniciu, siue illa sup̄ficiē externa ambiens corp̄: nam si h̄o v̄g. moue-
ret̄ extra celum in vacuo, adhuc p̄uic̄ret suum Ubi, et t̄i ibi n̄ d̄c̄t illa
sup̄ficiē externa ambiens corp̄. Firmat. 1. qđ q̄ uehit̄e in nauis adq̄it
p̄t̄o Ubi, qđ adq̄at nouam sup̄ficiē. firmat. 2. qđ t̄urris uento q̄ mota mu-
tat sup̄ficiē, et t̄i n̄ mutat Ubi: qđ Ubi n̄ consistit in sup̄ficie externa ae-
ris ambiens corp̄.

Oblig. 2. Ubi n̄ consistere in illo sp̄tio, qđ occupat corp̄ locatum. P.
1. qđ Ubi ē fr̄a intrinca positio, sp̄siu uō ē qđ regim̄, at uō aō loḡis, q̄
ē mutatio r̄et̄is d̄c̄t h̄e r̄e t̄uim r̄et̄m positioiu. q̄le ē Ubi, et n̄ sp̄tium
negatiu, qđ n̄ p̄uic̄t̄ p̄ accin motiua.

Colig. 3. Vbi n̄ ē existiam rei in lo. s̄o alijm fr̄m̄ distam
ab ipsa existia rei. S̄. ga h̄o p̄ducit suū Vbi p̄ Aorem relem lo motiuam
et tr̄n̄ p̄ducit suam existiam: ḡo existia ē ḡo distam ab ipso Vbi: nam Vbi ad-
grate et p̄sump̄te p̄ mutatiōem loci n̄ uō existia, q̄ semp̄ ē ead̄, et inuaria-
bilis in se.

Col. 4. Effum̄ fr̄atem Vbi ē ponere rem in lo. r̄aō ē, q̄ illa fr̄a p̄to-
ducta p̄ motum loq̄sem d̄it herie aliquem effum̄ fr̄atem: s̄o n̄ apparet aliū, nisi
ponere rem p̄sentem fr̄ati in lo: ḡo h̄ic ē effum̄ fr̄at̄ Vbiat̄is.

Repl. motus tr̄at̄is ad lum̄ ext̄remum: ḡo n̄ tr̄at̄ ad Vbi. P̄ neg.
aiij: ga motus seu h̄o motiuo, s̄o tr̄at̄ r̄aō et fr̄ati ad Vbi: ḡo p̄ducit totum
suum effum̄ im̄ediatum, et ultimate tr̄at̄ ad lum̄ ext̄remum, q̄ finis miante Vbi
ponite res p̄sens in lo.

Quær. 6. q̄m̄o definitiōe Sit̄s? P̄ definitiōe sic - ē dispositiō cor-
poris in se resultant̄ ex loq̄i partium Vbiat̄is - r̄aō ē ga Sit̄s n̄ ē s̄o
positiō corporis, s̄o dispositiō partium Vbiat̄is in lo cum certa q̄am p̄a-
tice, et m̄o. Vg. Statio, Secc̄io, subatio, et alii m̄i d̄ic̄s̄ eund̄ in lo actuali.

Quær. 7. q̄m̄o sit̄us disquāt̄ ab Vbi? P̄et S̄n̄a c̄ij s̄o
disqui uitate, et r̄aō ē ga sit̄us n̄t̄ aliud ē nisi illa dispositiō partium
Vbi: ḡo n̄t̄ ē d̄ic̄s̄um retr̄ ab ipso Vbi. S̄o mihi uidete p̄balis̄ Situm dis-
qui retr̄ ab Vbi: et S̄. ga ille q̄ uehit̄ in symbo mutat Vbi, et tr̄ip̄t̄ semp̄
retinere eund̄ Situm, Vg. sedentis, S̄. subantis: ḡo sit̄us retr̄ disquāt̄ ab
Vbi, siq̄ inuenite ab eo retr̄ separato.

Hinc d̄ouet̄ 1. Situm in solis rebus corporis reperiri, ga p̄-
tant p̄t̄, q̄s Sit̄us disponit. P̄uuet̄ 2. Situm s̄o in rigore inueniri in
animalibus, q̄ h̄ent d̄ic̄s̄itatem partium, q̄s Vbi disponit, Vg. Caput, brachio,
pedes, et̄a et̄ uō Vbi, q̄ s̄o requit p̄sentiam in lo, s̄o r̄e reperite in corpore,
et Sp̄u in p̄p̄ua r̄aō Vbi, S̄t in corpore sit̄ circumscriptiū, r̄iḡte loquēdis.

et in Spū sit definitiuum.

Quæritur. 6. qmō didati Vbi. De Vbi forūm dicit in Circūscripti-
uum, et definitiuū. Vbi Circūscriptiuū definitiū. scilicet q̄ res ē in toto spatio,
et p̄t̄, in partibz spatii. hoc Vbi dicit in oibz rebus corp̄ibz, q̄ nat̄
existunt in spatio extensa.

Vbi definitiuū ē scilicet intrinsecū. q̄ res ē in toto spatio et tota in
q̄libet p̄te sp̄is spatii. hoc Vbi reperit̄ in oibz rebus spualibus, q̄ cum n̄ habeant
p̄t̄ (iuxta Ciceronem in Seneca) n̄ possunt correspondere spatio sibi dicit̄ sui p̄t̄, ^{intēniti}
et in rebus mat̄ibz possit̄ q̄ nō indiuisibilibz, ut ponit̄ corp̄ X. In inue-
naribili Euchia sacramento. Et in rebus mat̄ibz possit̄ in to indiuisibili.

Vbi Circūscriptiuū (q̄) in Contrariū uelament (C.) ē sp̄is
Subalterna, et dicit̄ in Vbi dicit̄iuū, et n̄ dicit̄iuū, tanq̄m in sp̄is infi-
mas. Vbi dicit̄iuū ita ponit̄ rem in to, ut ab eo nat̄ expelat aliud corp̄, cum
q̄ n̄ compatit̄. Vbi uō aliarum rerum mat̄ium, Vg. Subiā n̄ expelat
capit̄ expelit̄ aliud corp̄ ab eod̄ lo, q̄ efficit̄ sāt s̄t ad inuadendum dicit̄ rime
sp̄ificūm.

Vbi definitiuū et ē sp̄is subalterna. Subdit̄ in Vbi spuale: q̄ si
habet Angli. Hic rotas, ceteroz res spuales: et in Vbi definitiuū corp̄orium,
hoc Vbi corp̄orium ulterius ponit̄ in Vbi sup̄nale, q̄le hēt corp̄ X. Dicit̄
in sabrosanta Euchia; et in Vbi nale, q̄le hēt punctum separatu a toto for-
tinuo. q̄ dicit̄ corp̄orium n̄ occuparet nisi sp̄ium indiuisibile.

Situs dicit̄ et in tot sp̄is, q̄ mutationes Situales, dicit̄
possunt fieri: Vg. in Situm rectum, Obligum, Secretioem, Statioem, Cubatione
Hic. 2. ga Situs consistit in dicit̄ dispositione partium. Vbicatio, hoc uō dicit̄
positio pot̄ multipliciter fieri, ut pot̄ ac q̄mō uariari sp̄is. Situs.

Sectio 3.

De Duratioe, et hui.

Duratio, q̄ et appellatur *Quo*, definiendi solet — *pmatio rei in sua existia* —
hac duratio ut sit *ptialis* det ee *perita*, iuxta conditiones regularitatis ad rem *ptiale*
ideo exulat ab hoc *ptio* duratio, siue *strenuitas* *ptio*. *pteria* duratio *pt-*
talis det ee *comple*, ideo reiciuntur duratioes *ma* et *fra*, singulatim sumpta
utpote *incomple*, q̄ ordiantur ad componendum duratioem *comple* totius *compositi*,
sicut ipsa *per* ordiantur ad componendum totum *comple*.

Quar. 9. *Q* Duratio sit *fra* intinca rei duranti? *Re affie*
Sci. P. 1. *ga* sublata *quomq* *fra* extrinca, et et denominatioe *l*. *mobili*,
sit res adhuc existit *dur* durare, et *manere* in existia: *go* signu e qd duratio
sit *fra* intinca rei rei durantis. P. 2. *ga* alig res mag. durant, *qm* alie: *sd*
hoc maior duratio n̄ punit a *l*. *mobili* extrinca, q̄ e id semp in mensurando
duratioes *Re*rum: *go* oute ab alig *fra* intinca, q̄ e mag. *diuturna* in *u*
rebus, *qm* in alig. *firm*. *ga* ut supra *pbauim* res ee *presens* *to* p *fram* intinca,
i p *ubi*: *go* et erit in tempore p *fram* intinca, q̄ e duratio.

Int. 1. *I*huus declarauit duratioem p *denominacoem* extrinca
deriuatam a *l*. *mobili*, i. p ee in hoc, t in superiori ano: *go* duratio n̄ con-
sistit in *fra* intinca. *Re* *phim* *Explati* duratioem *l*. *mobili* p *denomina-*
tionem *l*. *mobili*, t *tamqm* p *teum*, t *tamqm* p *rem* mag. notam, siut *poa*
sepe *comple* *exptate* p *obin*, *retae* et *no* p *ti*os extrincaos.

Int. 2. *t*empus *l*. *mobili* det spectare ad alig *ptium*: *sd*
n̄ apparet aliud, nisi *ptium* duratiois: *go* ad duratioem *ptinet*. *Re* *neg*. *abie*
mar, *ga* tempus *l*. *mobili* n̄ actual *l*. *an* *subiam* *ptium* *Subti*, qd e *namum*
ad *ptium* *sd* tantu *heise* p *num* *rei* extrinca, et sic n̄ constituit *denomi-*
nacoem *ptiolem*, q̄ det *affie* *re* *iam* *subiam* p *num* *subti*.

Quar. ulto. *q*mo dicatur duratio. *Re* duratioem *compositi* di-
uidi in *permanentem*, et *subsisiuam*. Duratio *subsisiua* (d̄ q̄ hic n̄ agitur)

partiti in tot spēs in q̄ dicitur temp̄. Durāo p̄manens q̄ p̄rie constituit hoc
 p̄ntem distribuit in sup̄nalem, et natalem. Durāo sup̄nalis ē illa q̄ p̄m̄ res su-
 p̄nales durat. hae subditū in aeternitē participatam, et min̄ aeternita-
 tis.

Aeternitas participata dicitur in illis rebus, q̄ p̄ae participant Durāo eē
 ut Unio Hypostatica, Materitas Beatiſſima Virginis, Gracia Sancti-
 ficans, Visio Beata, et Summa Gloria, min̄ aeternitatis ē Durāo illa
 q̄ p̄manens hīs sup̄nales. Vg. in illa hūiſ fidei, et sciē q̄ se infusa in uolte
 hūiſ sp̄i, et Caritatis.

Durāo natalis ē illa q̄ p̄sistent res natales discegit in eum, et min̄
 cui. Cuius ē illa Durāo, q̄ p̄seuerant res natales incorruptibiles. Vg. Angli-
 ſia realis, et mā s̄. min̄ cui a durāo rerum natium corruptibilium, Vg.
 hōis, leonis, lapidis, t̄ q̄ dum p̄sistent in durāo dicuntur Durare p̄manē-
 ter. Et de ueritate temp̄is corruptantur.

De habitu

Definitio hūiſ, seu *Ueluti*. — Corporis, et illorum, q̄ circa corpus s̄t adiacen-
 tia — hoc p̄ntem p̄ntem consistit in denominatiōe extrinſeca desumpta a Ueluti
 rei ueluti. S. q̄ hoc sine ulla mutatiōe intinſeca induit, et exiuit.
 Que illa p̄ntem adiacentia q̄ ponit in adiacentia, ut ualeat, atq̄ circumpositio, siue
 applicatiō ueluti, n̄ q̄ circumpositio siue aliq̄ dicitur, s̄ q̄ ueluti, n̄ constituit
 hoc p̄ntem, nisi applicata corpori.

Propter hoc dicitur hūiſ consistere in medio inter ueluti et rem q̄
 ueluti, q̄ ut aliq̄ dicitur hēre ueluti, s̄ p̄ntem q̄ illam hēre extra se, ut cō-
 dminetur ueluti, seu hēre ueluti p̄ntem, q̄ p̄ntem omnino, q̄ ueluti sit
 circumpositio corpori, ut denominatiō ueluti ind̄ resultat.

Int. 1. hoc p̄ntem ē acciale: s̄ ueluti ē Subiā: q̄ n̄ p̄ntem.

constituere hoc pntum. Re dist. min. uelut e subia absie et in se, cona q ad
dnominacem neg. min. ga et aurum e subia et tri pstat denominacem aci-
dentalem. ligno, q finus congoze illi applicati: go sita phandum e in uerte, que
acciatu applicati rei ueritate.

Int. 2. uelut e qdam antepetum p accens: go n pot constituere
hoc pntum. Re 3 cori uestem q e composita p accens reuiu ab hoc pnto: n tri illam
q e composita p se, Vg. cortex ru a boris, et alie q nominant p mun accidentis, V.
q auratum, ignitum, et silia. sd hoc et pla alia ad metham reseruamus, in
q deo duce uberiori calamo d pntis tractabim.

Disputatio 7^a De Oppositis.

Sec. tio. 1^a

Defeniunt Opposita.

Hinc lo atterit lego conimb. Doctrina d oppositis, q alig post pnta appellare con-
sueuere. Oppositio igit late sumpta defenit - aligum inter se rugna -
sub hac defenice comprehendunt oia illa, q aligte inter se rugnant, Vg. dua
fice subiatez ru eiuo ma, q li absie n opponante inter se, tri rugnant ee sit in
ead ma. Oppositio stucte sumpta defenit sic - pugna inter dua extrema
simplicia, q in ead re singulari sit, et ru eiuo, et sui eand peim ee n possunt.

Quar. 1. V oppositio fiale conistat in reboe? Sna cori affiat,
ga oppositio e p oidei ad aliud: go conistit in reboe, q e ruz ad aliud. sd ego
pbatu iudicio oppositioem fiale conistere in negoe, go sic meliu explatuz
effus oppositiois, q conistit in negoe alteris, ut supra dixi d tria.

Sd iam explicemus defioem oppositorum. p partem inter
extrema simplicia reuicite oppositio inter duas ppositioes oppositas, ga

abie si extrema complexa. gre p extrema simplicia, sol hie illiguntur illa, q̄ n̄ h̄nt complexioem oppositioem, Et aliq̄n extrema sint composita p̄ accens, q̄ adhuc p̄t sic possunt opponi, Vg. aseruus et n̄ aseruus lapidum, ens p̄ se, et ens p̄ accens;.

parta in ead̄ re singulari excludit r̄as (s̄is); q̄ d̄ n̄ s̄i possunt affiri contraria r̄oe inferiori, Vg. album, et nigrum r̄u h̄is in s̄is, n̄ q̄ r̄oe sui, s̄d s̄i albi, et s̄i nigri. addite parta | s̄i | q̄a s̄uissive, et in d̄isio tempore p̄t id̄ subitum recipere contraria n̄te Vg. id̄ aer p̄t h̄ere lucem, et tenebras, ead̄ aqua calorem, et frigus, id̄ h̄o h̄ere amicitiam, et inamicitiam.

Apponit̄ ei parta | s̄i | eand̄ p̄is, q̄a s̄i d̄is̄is p̄is n̄ d̄at oppositioem, q̄a id̄ h̄o p̄t eē niger s̄i capillos, et albus s̄i faciem, tand̄ subicite in d̄is̄ioe r̄u ead̄ q̄a r̄u d̄is̄ioem b̄i possunt compati duo opposta in ead̄ re; q̄a id̄ Aeneas erat pater r̄u Aeneas, et s̄i t̄ erat filius r̄u Anchises.

Quæ. 2. q̄m̄o d̄idati oppositio? R̄ d̄idat in 4.^a membra i. in oppositioem relativam, contrariam, privativam, et contradictoriam. Oppositio relativa versat̄ inter duas r̄elates oppositas iusta s̄is, Vg. inter paternitatem, et filiatioem. Oppositio contraria intercedit inter duos s̄is absolutos contrarios, Vg. inter album, et nigredinem. Oppositio privativa d̄at̄ inter privativam, et s̄i privativam, i. inter cecitatem, et visum. Oppositio contradictoria exercet̄ inter negat̄, et s̄i illius negat̄, Vg. album, et n̄album.

Dicit̄ ē adaḡta. P. q̄a oppositio l̄ versat̄ inter ens, et ens, l̄ inter ens et n̄ens; si 1.um aut utrumq̄ ead̄ ens ē respectivum, et fit oppositio relativa; aut utrumq̄ ens ē absolutum, et d̄at̄ oppositio contraria; si 2.um aut n̄ens ē privatio, et d̄at̄ oppositio privativa; aut n̄ens ē negat̄, et resultat̄ q̄ oppositio contradictoria.

De Oppositione Relatiua.

Oppositio relatiua si ualeat inter extrema, q̄ mutua ad inuicem relati-
onibus referunt: Vg. Pater, et filius. Sed inquiretur quomodo sint iuncta relati-
uam Oppositio: in primis hoc quoad rebus huius in mea opinioe, qm̄ supra insinu-
auit, qd̄ oppositio facta consistat in negoe, et n̄ in relae, q̄ p̄ negoe in melius
explicitate est oppositio.

Pro admissa for̄ Sna. Reo 1o in opinioe, q̄ docet rebus trari ad relati-
uum. Relatio oppositiois fundatur imie in rebus oppositis, Vg. in Paternitate et
filiatioe; et ratio huiusmodi, qd̄ oppositio deit fundari in factis oppositis, sed rebus
si facta, q̄ opponunt: qd̄ Relatio oppositiois fundatur imie in ipsis factis relatiuis. i.
paternitate et filiatioe.

Reo 2. in opinioe, q̄ tenet rebus trari ad absurdum sufficit uia relae
fundata in filiatioe ad Patrem. P. qd̄ talis relae, q̄ imie opponit rebus filii
ad Patrem, imie opponit ipsum filium: sicut relae Similitudis, q̄ fundatur in abe-
dine facit leuim album facta similitudinem Plō albo, et sic ac imie ipsam albedinem re-
dit similitudinem alteri: qd̄ sicut in Pro similitudine sat e una relae similitudinis, q̄ faciat leuim, et
albem similitudinem, ita et in filio oppositio sufficit uia relae oppositiois, q̄ opponit
imie filiatioem, et imie filium.

Quaerit 3. Vt haec relae sit rebus, an ratio? Reo talem rebus esse
ratio; qd̄ sic ostendo, qd̄ tales rebus si essent similes, fundarent alias rebus
similitudinis, dicit istae Relatio similitudinis, tum n̄ essent facta, et se ipsas oppo-
suerent alias rebus oppositiois, et haec rebus oppositiois et fundarent rebus
similitudinis, qd̄ essent similes, et sic procederet in infinitum. Quae ad rebus rebus ultra
extrema rebus dista, et ratio ratio requirit et, qd̄ finitum n̄ sit relatiuum, ne
supra p̄cessus in infinitum

SECTIO 2.